

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2023-251

13.4.2023

Storebrand Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Konstruksjonsfeil i carport – fuktskader – plutselig?

Sikrede kjøpte en bolig i 2018, og det viste seg at dekket i carporten helte feil vei slik at regnvann rant innover mot garasjeveggen og trakk inn i treverket. Sikrede meldte krav om erstatning til foretaket i 2022 og anga skadedato til mars 2022. Sikrede krevde erstatning for følgeskade og retting av håndverkerfeil i carport. Foretaket avsto kravet og anførte at det ikke var oppstått følgeskade, og at retting av selve feilen ikke var omfattet av avtalen som gjaldt da skaden ble meldt. For følgeskadens del ble det også vist til at de oppståtte fuktskadene ville tørke av seg selv, og at soppvekst uansett ikke var omfattet av forsikringen. Sikrede anførte at vilkårene gjeldende fra 2018 måtte legges til grunn, og at disse også dekket retting av håndverkerfeil. Sikrede viste også til at det var oppstått skade, idet det ville påløpe kostnader til å behandle fuktskader i veggen. Nemnda var enig i at det var vilkårene fra 2018 som kom til anvendelse, men da det ikke var dokumentert at det var oppstått en plutselig skade i garasjeveggen, var det ikke grunnlag for å erstatte verken følgeskader eller håndverkerfeil.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for konstruksjonsfeil i carport og vannskade som følge av feilen.

Sikrede tegnet en bygningsforsikring hos foretaket i 2018. Vilårene fra februar 2018 omfatter:

Bygningsforsikring

Forsikringen gjelder fysisk skade på forsikret bygning som fremkommer i forsikringsbeviset, inntruffet i forsikringstiden. (...) Forsikringen gjelder bare for skade som inntreffer i den tid Selskapets ansvar løper etter forsikringsavtalen og Forsikringsavtaleloven (FAL).

C.2.3 Håndverkerfeil

Forsikringen gjelder ved:

Andre bygningsskader enn nevnt i punktet over, som skjer plutselig og som en direkte følge av håndverkerfeil, og dekker utgifter til utbedring av feil/mangel og følgeskader.

Sikrede oppdaget at det rant vann innover i carporten ved regn og vind, og at det dannet seg saltutslag og sopp i vegg inn til garasje. Sikrede orienterte foretaket om at årsaken til dette var at dekket i carporten hadde feil helling, og at de hadde tatt dette opp med entreprenøren. Entreprenøren hadde forsøkt å rette flere ganger, men gikk konkurs før retting var fullført. Skadedato var angitt til 22.3.22.

Etter befaring den 5.5.22 utarbeidet foretakets sakkyndige N. skaderapport der skaden og årsaken ble beskrevet slik:

Hendelsesforløp:

Carport:

Kunden har konstatert at det har trukket vann i garasjen via carport som ligger helt inntil garasjen og har samme betongdekke.

Dette problemet har vært her siden 2018 og forsøkt reparert ved flere anledninger uten hell. (Se kundens forklaring i oppgaven under omfang).

Da vi kom på befaring registrerer vi at betongdekke i carport har fall mot garasjen. Fallet er på 5mm fra ytterkant til der veggen til garasjen begynner. Dette fører da til at det vannet som treffer betongdekke i carporten når det blåser sammen med regn, vil trekke inn under bunnsvill og dørterskel på garasjeveggen og inn på innsiden.

Dette har ført til at bunnsviller av tre har fått noe skjolder og saltutslag fra salter som har fulgt med vann fra betongen. Sviller er ikke svekket og kan vaskes og behandles når vanninntrekket er stanset. Gjøres ikke dette vil det på sikt oppstå råteskader.

Skal man få en slutt på inntrekket så må betongdekke i carport slipes ned. Det vil ikke være mulig å rette dekket av med sparkel/påstøp grunnet for liten høyde opp mot kledning og terskel på døren inn til garasjen.

(...)

Skadeomfang:

Carport:

Slipe betongdekke slik at det får fall vekk fra garasjen og bod.

(...)

Foretaket avslo skadene den 20.5.22 og begrunnet avslaget med at skadene ikke var omfattet av forsikringen. Foretaket anførte at det ikke var oppstått skade utover feil utførelse, og at selve feilen ikke var omfattet av forsikringen.

Sikrede krevde 22.5.22 erstatning for følgeskade og utbedring av håndverkerfeil i carport og anførte at begge deler var omfattet av forsikringsavtalen han hadde tegnet, jf. pkt. C.2.3 i vilkår 05 "Andre bygningsskader enn nevnt i punktet over, som skjer plutselig og som en direkte følge av håndverkerfeil, og dekker utgifter til utbedring av feil/mangel og følgeskader". Sikrede var uenig i foretakets vurdering av at det ikke har oppstått skade utover håndverkerfeilen.

Foretaket opprettholdt sitt standpunkt og føyde til at skader skal gjøres opp etter de vilkår som gjaldt da skaden skjedde, ikke da sikrede oppdaget skadene. Herunder viste foretaket til at skader som ble oppdaget i perioden 2018–2021, skader i carport, lukt fra sluker og skjev stolpe på veranda, var for sent meldt og at krav på erstatning for disse skadene derfor uansett var tapt, jf. fal. § 8-5.

Sikrede klagde på nytt, den 13.7.22, og anførte at foretaket ikke hadde redegjort for endringene i vilkårene. Sikrede viste videre til foretakets krav om at håndverker skriftlig må ha avslått reklamasjonskravet eller ha gått konkurs for at reklamasjonskrav skal vurderes etter avtalen, og anførte at meldefristen ikke kunne gå ut før sikrede ble kjent med at håndverker var konkurs – i 2021. Sikrede ba i tillegg om å få tilsendt rapport fra P. som skulle inneholde svar på spørsmål fra foretaket.

Foretaket svarte 5.8.22 at sikrede måtte sette seg inn i avtalevilkårene ved fornyelse og ba sikrede konkretisere hva entreprenøren hadde erkjent ansvar for, og hva garantisten hadde avvist. Foretaket vedla rapport fra P. og oppsummerte at skaden skyldtes svak konstruksjon av fundamentet.

Sikrede ba foretaket 31.8.22 dokumentere at det hadde redegjort for endringene og orienterte om at entreprenøren hadde erkjent ansvar for alle reklamasjonene unntatt skjev terrasse. Sikrede tilbød som bevis at entreprenøren hadde påbegynt retting, men at de ikke fikk ferdigstilt før konkurs inntraff. Sikrede orienterte videre om at garantisten hadde avslått og gjort gjeldende at kravet var foreldet.

Foretaket opprettholdt sitt syn i brev fra 7.10.22.

Sikrede klagde på nytt til foretaket den 8.10.22 og ba foretaket begrunne hvorfor sopp og fukt i carport ikke regnes som følgeskade og viste til beskrivelse fra takstmann som sa at det måtte vaskes og behandles. Sikrede anførte at foretaket var ansvarlig for at utbedringen av carport ikke kunne skje mens entreprenøren var likvid, siden det brukte carporten for å oppbevare materialer under reparasjon av annen skade.

Foretaket avsto på nytt krav om erstatning for følgeskader i garasjen under henvisning til at vask og behandling ikke ville overstige egenandelen.

Den 6.11.22 aksepterte sikrede oppgjør for hull i radonduk og ba om å få dekket utgifter til takst. Videre orienterte sikrede om at utbedring av skade i carport var taksert til kr 50 000. Sikrede orienterte foretaket deretter om at han ville prøve saken om vanninntrengning i carport hos Finansklagenemnda, herunder om foretaket hadde anledning til å endre vilkårene uten å redegjøre for hva som var endret, jf. fal. § 3-3.

Sikrede krever erstatning for følgeskade og retting av håndverkerfeil i carport. Sikrede anfører at skadene og retting av feilen er omfattet av vilkår 05, pkt. C.2.3, og at foretaket ikke har redegjort for at denne dekningen ble tatt ut av avtalen. Sikrede viser herunder til at boligen ble oppført i 2018, og at det har vært feil fall i gulvet i carport siden den ble oppført, slik at regnvann har rent innover i garasjen og ført til saltutslag og soppvekst som på sikt vil føre til råte.

Sikrede viser videre til at entreprenøren hadde påtatt seg å utbedre gulvet, men kom ikke til fordi foretaket utførte styrt reparasjon etter en annen skade på eiendommen og hadde lagret materialer i carporten. Sikrede viser videre til at reparasjonen av carporten ble utsatt til våren, og da var entreprenøren konkurs, og entreprenørens garantist hadde avvist alle reklamasjonskrav. Sikrede anfører at foretaket på dette grunnlaget må være ansvarlig for å reparere dekket.

Forsikringsforetaket avviser ansvar for utbedring av håndverkerfeil og følgeskader etter denne. Foretaket legger til grunn vilkår 07 og viser til pkt. C.1.6, som dekker fysiske følgeskader på bygning som er en direkte følge av håndverkerfeil. Foretaket legger til grunn at hellingen på dekket er en håndverkerfeil, men selve feilen er ikke omfattet av forsikringen. Det anfører videre at vannskaden vil tørke opp, og at soppdannelse er unntatt fra dekningen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for håndverkerfeil og følgeskader i carport.

Nemnda forstår saken slik at sikrede meldte skaden med skadedato 22.3.22, og at foretaket anfører at skaden må gjøres opp etter vilkårene som gjaldt på dette tidspunktet. Sikrede anfører at skaden må behandles etter vilkårene fra 2018 fordi foretaket ikke har meldt fra om endringer i vilkårene ved at foretaket har tatt ut dekningen for selve håndverkerfeilen, dvs. begrenset dekningen til følgeskadene.

Begge vilkårsett sier at "Forsikringen gjelder fysisk skade på forsikret bygning som fremkommer i forsikringsbeviset, inntruffet i forsikringstiden", og dette er også i samsvar med grunnleggende forsikringsrettslige prinsipper om at en forsikring omfatter forsikringstilfelle – her fysisk skade – som inntreffer i forsikringstiden. Hvis skaden utvikler seg over tid, må det legges til grunn at forsikringstilfellet oppsto når skaden oppsto, og ikke når den ble oppdaget, jf. FinKN 2018-707.

Skaderapporten fra foretakets sakkyndige N. sier at:

Kunden har konstatert at det har trukket vann i garasjen via carport som ligger helt inntil garasjen og har samme betongdekke. Dette problemet har vært her siden 2018 og forsøkt reparert ved flere anledninger uten hell.

Slik saken er opplyst har dekket i carporten hatt helling mot veggen fra huset ble bygget i 2018, og vann har trukket inn i veggen ved regn og vind siden den gangen. Skaden periodiseres til avtalen som gjaldt da vann begynte å trekke inn i veggen. Vilkår 05 gjaldt etter det opplyste fra avtalen ble tegnet og ble erstattet med vilkår 07 første hovedforfall etter 15.10.20. Saken må da behandles etter vilkår 05.

Nemnda behøver etter dette ikke ta stilling til om foretaket kan påberope seg endringer i vilkårene som det ikke har informert om.

Vilkårenes pkt. C.2.3 dekker:

- Andre bygningsskader enn nevnt i punktet over, som skjer plutselig og som en direkte følge av håndverkerfeil, og dekker utgifter til utbedring av feil/mangel og følgeskader.

Ifølge ordlyden utløses ikke rett til erstatning før det har oppstått bygningsskade utover selve feilen/mangelen. Bygningsskaden må i tillegg ha oppstått plutselig.

Begrepet "plutselig" er ikke definert i vilkårene, men ordet plutselig betyr i utgangspunktet "momentant". Det kan imidlertid også bety "over natten". Lagmannsretten la i LG-2016-148681 til grunn at plutselig betyr at «noe skjer raskt i motsetning til hendelser som utvikler seg over tid, men formuleringen sier ikke noe om hvor raskt hendelsen må utvikle seg». Langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12-13 timer er "plutselig", men ikke skader som utvikler seg over lengre tid, jf. f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-640.

Slik saken er opplyst er det ikke holdepunkter for at det har oppstått en plutselig skade i garasjeveggen. Vann har trukket inn over tid og laget skjolder, og det har dannet seg sopp. Dette er ikke "plutselig". Det er derfor ikke grunnlag for å erstatte hverken følgeskader eller håndverkerfeil.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).